

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

**Regionalny Plan Działań
na Rzecz Zatrudnienia**
dla województwa pomorskiego
na rok 2017

Spis treści

1.	Podstawy formalnoprawne opracowania RPDZ na rok 2017	5
2.	Powiązania RPDZ na rok 2017 z dokumentami strategicznymi poziomu krajowego i regionalnego	5
3.	Aktualne zjawiska na rynku pracy w województwie pomorskim	8
4.	Priorytetowe obszary działań regionalnej polityki rynku pracy	11
5.	Priorytetowe grupy osób bezrobotnych.....	15
6.	Monitoring RPDZ na rok 2017	15

1. Podstawy formalnoprawne opracowania RPDZ na rok 2017

Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane na podstawie uchwalanego przez Radę Ministrów Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia (KPDZ) oraz w oparciu o inicjatywy samorządu gminy, powiatu, województwa i partnerów społecznych, na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm. – dalej: ustawa).

Zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, realizuje wojewódzki urząd pracy, będący jednostką organizacyjną samorządu województwa, na mocy art. 8 ust. 3 ustawy.

Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy, przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, należy do zadań samorządu województwa, wynikających z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Samorząd województwa na podstawie KPDZ corocznie przygotowuje i realizuje regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia (RPDZ), który uwzględni strategię rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej oraz opinie powiatów wchodzących w skład województwa i wojewódzkiej rady dialogu społecznego. RPDZ określa priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia (art. 3 ust. 4 ustawy).

2. Powiązania RPDZ na rok 2017 z dokumentami strategicznymi poziomu krajowego i regionalnego

Przy tworzeniu Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego na rok 2017 uwzględniono zapisy poniższych dokumentów:

- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017¹,
- Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020² oraz jej uszczegółowienie w sześciu Regionalnych Programach Strategicznych³,

¹ Dokument przyjęty przez Radę Ministrów 10 marca 2015 r.

² Załącznik nr 1 do uchwały nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

³ Załącznik nr 1 do uchwały nr 419/41/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie,

- Strategię Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020⁴.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2017 wpisuje się w realizację Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego w ramach celu strategicznego 2: *Aktywni Mieszkańcy* i celu operacyjnego 2.1. *Wysoki poziom zatrudnienia*. Cel operacyjny pozostaje komplementarny wobec celów strategicznych Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego 2014-2020. RPDZ określa priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia oraz wyznacza priorytetowe obszary regionalnej polityki rynku pracy w horyzoncie jednorocznym, biorąc pod uwagę wskazania wynikające z wymienionych powyżej dokumentów strategicznych poziomu regionalnego i krajowego. Przyjęte priorytety uzupełniają cele i obszary priorytetowe Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia 2015-2017.

Struktura Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego przez lata ulegała zmianom. Dotychczas powstało dwanaście edycji tego dokumentu. Przygotowany na rok 2017 dokument, zgodnie z przyjętą nową koncepcją jego tworzenia, zmienia dotychczasowy walor szczegółowej inwentaryzacji licznych, detalicznych działań na rzecz selektywnej identyfikacji kluczowych obszarów interwencji regionalnej polityki rynku pracy w perspektywie jednego roku. Mając na względzie przyjęty przez Samorząd Województwa Pomorskiego system realizacji strategii⁵, dokument RPDZ będzie ściśle powiązany z narzędziami Strategii jakimi są regionalne programy strategiczne. Tym samym operacjonalizacja RPDZ odbywać się będzie poprzez Roczne Plany Realizacji (RPR) Regionalnych Programów Strategicznych (RPS), a w szczególności poprzez RPR Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie (RPR RPS AP). Plany Realizacji Regionalnych Programów Strategicznych wskazują formy realizacji celów określonych w RPS, zadania poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych, koszty planowanych działań oraz ich ramowy harmonogram.

Załącznik nr 1 do uchwały nr 236/125/16 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego Pomorski Port Kreatywności,
Załącznik nr 1 do uchwały nr 912/272/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 1 sierpnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej Pomorska Podróż,
Załącznik nr 1 do uchwały nr 930/274/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 8 sierpnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie ochrony zdrowia Zdrowie dla Pomorza,
Załącznik nr 1 do uchwały nr 951/275/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie transportu Mobilne Pomorze,
Załącznik nr 1 do uchwały nr 931/274/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 8 sierpnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie energetyki i środowiska Ekoefektywne Pomorze.

⁴ Załącznik nr 1 do uchwały nr 763/XXXVI/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

⁵ Załącznik do uchwały nr 1071/87/15 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

Dokumenty wyznaczające kierunki działań na rynku pracy na poziomie krajowym i regionalnym

Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017

Obszar priorytetowy I: Zwiększenie efektywności zarządzania rynkiem pracy w celu wsparcia wzrostu zatrudnienia

- Działanie kierunkowe 1: Rozwijanie innowacyjnych polityk rynku pracy
 Działanie kierunkowe 2: Wspieranie tworzenia partnerstw na rzecz zatrudnienia na poziomie lokalnym
 Działanie kierunkowe 3: Sięganie po niewykorzystane zasoby na rynku pracy (bierni zawodowo, cudzoziemcy)

Obszar priorytetowy II: Zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy

- Działanie kierunkowe 4: Wspieranie mobilności i zatrudnialności pracowników na rynku pracy
 Działanie kierunkowe 5: Wspieranie systemu edukacji zawodowej, ustawicznej oraz uczenia się przez całe życie
 Działanie kierunkowe 6: Wspieranie osób zaliczanych do grup dewaloryzowanych na rynku pracy (osoby młode, długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne)
 Działanie kierunkowe 7: Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza w sektorach gospodarczych o wysokim potencjale wzrostu zatrudnienia oraz sektorze ekonomii społecznej

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

- Cel strategiczny 2. Aktywni mieszkańcy
 Cel operacyjny 2.1. Wysoki poziom zatrudnienia

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego 2014-2020

- Cel strategiczny 1. Właściwie funkcjonująca rodzina
 Cel strategiczny 2. Integrująca rola polityki społecznej
 Cel strategiczny 3. Aktywni seniorzy
 Cel strategiczny 4. Włączenie społeczne osób niepełnosprawnych

Regionalny Program Strategiczny
w zakresie aktywności zawodowej i społecznej
Aktywni PomorzanieRPS
Zdrowie dla
PomorzanRPS
Pomorski Port
KreatywnościRPS
Mobilne
PomorzanieRPS
Ekoefektywne
PomorzanieRPS
Pomorska
Podróż

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Pomorskiego na rok 2017

1.
Edukacja
i poradnictwo
zawodowe2.
Kształcenie
ustawiczne3.
Zagospodarowanie
niewykorzystanych
zasobów pracy4.
Zdrowe zasoby
pracy5.
Mobilność
przestrzenna
zasobów pracy6.
Wsparcie
w powstawaniu
i rozwoju mikro
i małych
przedsiębiorstwRoczny Plan Realizacji Regionalnego Programu Strategicznego
w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie 2017RPR RPS
Zdrowie dla
PomorzanRPR RPS
Pomorski Port
KreatywnościRPR RPS
Mobilne
PomorzanieRPR RPS
Ekoefektywne
PomorzanieRPR RPS
Pomorska
Podróż

Cel szczegółowy 1

Wysoki poziom zatrudnienia

Priorytet 1.1.
Aktywność zawodowa
bez barier1.1.1. Mobilność
zawodowa1.1.2. Aktywizacja
społeczno-zawodowaPriorytet 1.2.
Fundamenty
przedsiębiorczości1.2.1. Inicjowanie
przedsiębiorczości1.2.2. Rozwój mikro
i małych przedsiębiorstwPriorytet 1.3.
Adaptacja do zmian
na rynku pracy1.3.1. Skuteczne
poradnictwo zawodowe1.3.2. Profilowana oferta
kształcenia ustawicznego

Cel szczegółowy 3

Efektywny system edukacji

Priorytet 3.1.
Edukacja dla rozwoju
i zatrudnienia3.1.1. Powszechna edukacja
przedszkolna

3.1.2. Fundamenty edukacji

3.1.3. Atrakcyjne
szkolnictwo zawodowe

Zobowiązania Samorządu Województwa Pomorskiego

- Wdrożenie regionalnego systemu monitorowania i ewaluacji sytuacji na rynku pracy, w oparciu o pomorskie obserwatorium rynku pracy
- Integracja działań regionalnych instytucji rynku pracy, pomocy i integracji społecznej w zakresie pomocy w wychodzeniu z bierności zawodowej mieszkańców województwa
- Wdrożenie regionalnego systemu poradnictwa zawodowego

Etapy prac nad dokumentem:

- wypracowanie koncepcji dokumentu w oparciu o analizę i diagnozę sytuacji na rynku pracy województwa pomorskiego,
- konsultacje założeń RPDZ na spotkaniu kadry kierowniczej urzędów pracy województwa pomorskiego,
- konsultacje projektu dokumentu z Zespołem Zarządzający Regionalnym Programem Strategicznym Aktywni Pomorzanie,
- opiniowanie RPDZ przez Konwent Powiatów Województwa Pomorskiego, Pomorską Wojewódzką Radę Rynku Pracy, Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego w Gdańsku, Pomorską Radę Organizacji Pozarządowych oraz Pomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego,
- przyjęcie RPDZ w formie uchwały przez Zarząd Województwa Pomorskiego.

W Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego na 2017 rok:

- zaprezentowano dokumenty strategiczne wyznaczające priorytetowe kierunki działań na rynku pracy na poziomie krajowym i regionalnym,
- wskazano aktualne zjawiska na rynku pracy w województwie pomorskim,
- przedstawiono priorytetowe obszary regionalnej polityki rynku pracy,
- przedstawiono priorytetowe grupy osób bezrobotnych,
- opisano proces monitorowania RPDZ.

3. Aktualne zjawiska na rynku pracy w województwie pomorskim

Od kilku lat sytuacja na pomorskim rynku pracy stopniowo się poprawia. W roku 2016 jest to już w dużej mierze rynek pracownika. Bezrobocie jest niskie a pracodawcy mają problem z zaspokojeniem potrzeb kadrowych w swoich firmach.

Charakterystyczne zjawiska dla rynku pracy województwa pomorskiego w 2016 roku.

- **Utrzymująca się tendencja wzrostowa liczby pracujących oraz wskaźnika zatrudnienia.**

W roku 2015 w województwie pomorskim liczba pracujących wynosiła 995,2 tys., a odnotowany 10% wzrost w porównaniu do roku poprzedniego był najwyższy spośród województw (w kraju wzrost wyniósł 1,4%).

W II kwartale 2016 r. wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej w Pomorskiem wynosił 54,5% (w tym samym okresie roku 2015 – 53,2% a w roku 2014 – 50,2%). Był to jeden z trzech najwyższych wskaźników zatrudnienia w kraju za województwem wielkopolskim i mazowieckim.

- **Malejąca populacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.**

Na koniec lipca 2016 r. liczba bezrobotnych w ewidencjach powiatowych urzędów pracy wynosiła 64,6 tys. osób. W stosunku do poziomu sprzed roku oznacza to spadek o 18,4% (trzeci najwyższy spadek w kraju po województwie lubuskim i śląskim). Spadek liczby bezrobotnych w ciągu roku (lipiec 2015 r. – lipiec 2016 r.) dotyczył prawie wszystkich kategorii bezrobotnych. Znacznie szybciej zmniejszała się liczba bezrobotnych mężczyzn niż kobiet, co spowodowało wzrost udziału kobiet w bezrobociu do poziomu 60,0% w końcu lipca 2016 r. Wyraźnie (powyżej średniego spadku w województwie) zmniejszyła się grupa bezrobotnych do 30 roku życia (o 21,7%), jednakże liczba bezrobotnych w tej grupie wiekowej pozostała nadal wysoka - blisko 18 tys. osób, a jej udział w liczbie bezrobotnych ogółem wynosił 27,5%. W przypadku populacji osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia odnotowany spadek był niższy (16,9%) niż średni w województwie, odsetek tych osób w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu lipca wzrósł do 27,7%. Na uwagę zasługuje również spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 20,4% (o 8,6 tys. osób). Jednakże mimo tego spadku, osoby długotrwale bezrobotne nadal stanowią ponad połowę zarejestrowanych w województwie pomorskim osób pozostających bez pracy (33,6 tys. osób, tj. 52,0% ogółu).

W końcu lipca 2016 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego z ustalonym profilem pomocy wynosiła 61,9 tys. osób. Wśród tej kategorii bezrobotnych co trzeci (36,3%) wymaga szczególnego wsparcia (profil pomocy III - osoba oddalona od rynku pracy) ze strony urzędu i instytucji rynku pracy.

- **Utrzymujący się ponad 40% udział ludności biernej zawodowo wśród ludności regionu.**

W I kwartale 2016 r. odsetek biernych zawodowo w województwie pomorskim wynosił 42,1% (w kraju 43,9%), w tym 62,0% stanowiły kobiety.

- **Zmniejszająca się stopa bezrobocia rejestrowanego i jej niski poziom.**

W końcu lipca 2016 r. stopa bezrobocia wynosiła 7,5% i był to najniższy poziom tego wskaźnika od czasu powstania województwa pomorskiego (tj. od roku 1999). Rośnie różnica między poziomem stopy w województwie a poziomem w kraju - stopa bezrobocia w Pomorskiem w lipcu br. była aż o 1,1 punktu procentowego niższa od stopy bezrobocia w Polsce (8,6%). Niższą stopę bezrobocia niż województwo pomorskie miały w lipcu br. tylko trzy województwa: wielkopolskie (5,3%), śląskie (6,9%), małopolskie (7,0%).

Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne w poziomie bezrobocia, choć zmniejsza się jego rozpiętość – w lipcu 2016 r. w powiatach najniższą stopę bezrobocia odnotowano w Sopocie (3,0%), a najwyższą w powiecie malborskim (17,3%).

- **Utrzymująca się rekordowo wysoka liczba wolnych miejsc pracy zgłaszanych przez pracodawców.**

Od stycznia do lipca 2016 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy w każdym miesiącu zdecydowanie większą liczbę wolnych miejsc pracy niż w latach ubiegłych. W lipcu liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy wynosiła 9,1 tys., najwięcej zgłoszono w czerwcu – 11,2 tys. miejsc.

- **Odczuwalny niedobór pracowników w niektórych branżach.**

Zjawisko deficytu odpowiednich pracowników jest szczególnie widoczne w najlepiej rozwijających się branżach w województwie – brakuje informatyków, pracowników do transportu i logistyki, opiekunów osób starszych. Deficyt widoczny jest również w sektorach tradycyjnych dla województwa pomorskiego m.in. w budownictwie, w gospodarce morskiej oraz w turystyce i gastronomii.

- **Rosnący poziom wynagrodzeń.**

Od kilku lat wysokość płac w województwie pomorskim ma tendencję wzrostową. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w II kwartale 2016 r. wynosiło 4 333,1 zł, co dało pomorskiemu 2. pozycję w kraju pod względem wielkości wynagrodzenia, zaraz po województwie mazowieckim (5 215,3 zł).

- **Lawinowy wzrost zainteresowania pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców, któremu towarzyszy rosnąca liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców spoza Unii Europejskiej wydawanych przez Wojewodę Pomorskiego.**

W okresie pierwszych 7 miesięcy 2016 r. pracodawcy zarejestrowali w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego 33,9 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Gruzji i Ukrainy bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (w tym 95,3% dotyczyło obywateli Ukrainy). W całym roku 2015 zarejestrowano 25,3 tys. oświadczeń, a w roku 2014 blisko 4,5 krotnie mniej – 5,8 tys.

Od stycznia do czerwca 2016 r. Wojewoda Pomorski wydał 3,6 tys. zezwoleń. W całym 2015 r. wydano 4,1 tys. zezwoleń, co w porównaniu do 2014 r. oznaczało blisko dwukrotny wzrost. Najwięcej zezwoleń (około 90%), zarówno w tym jak i w poprzednim roku, wydano obywatelom Ukrainy, a w znacznie mniejszej liczbie obywatelom z innych krajów, m.in.: z Indii, Rosji, Uzbekistanu, Chin (bez Tajwanu).

- **Utrzymujący się niski poziom udziału mieszkańców województwa pomorskiego w kształceniu ustawicznym.**

W roku 2015 udział osób w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w jakiegokolwiek formie kształcenia nieco obniżył się w stosunku do poziomu z roku poprzedniego i wyniósł jedynie 5,0% (w 2014 r. wynosił 5,3%). Wskaźnik w Pomorskiem był wyższy niż w kraju (3,5%), ale znacznie odbiegał od średniej dla krajów Unii Europejskiej (10,7%).

Instrumentem wspierającym kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców wprowadzonym w 2014 r. nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest Krajowy Fundusz

Szkoleniowy (KFS). W latach 2014-2015 środki KFS przeznaczone były na wsparcie pracowników i pracodawców w wieku co najmniej 45 lat. W 2015 roku 5,4 tys. osób uczestniczyło w działaniach finansowanych ze środków KFS.

Powyższym zjawiskom towarzyszą stopniowe zmiany struktury demograficznej ludności.

Według prognozy liczby ludności opracowanej przez GUS, w 2015 roku województwo pomorskie zamieszkiwało 2 305,3 tys. osób, w roku 2016 liczba ta nieznacznie wzrosła – o 0,2% do poziomu 2 309,4 tys. osób. Bardziej dynamiczne zmiany zachodzą wśród ludności w tych kategoriach wieku, które mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania rynku pracy. W 2016 r. liczba osób w wieku 19-24 lata, a więc roczników wchodzących na rynek pracy, będzie o 4,3% niższa niż rok wcześniej, a osób w najstarszej kategorii, które stopniowo opuszczają rynek (60 lat i więcej) – o 3,2% wyższa (do roku 2050 – horyzont prognozy GUS – liczba osób w wieku 19-24 lata ma się w Pomorskiem zmniejszyć o 25,5% a osób w wieku 60+ ma wzrosnąć o 70,0% przy spadku ludności ogółem na poziomie 1,7%). Ograniczenie napływu nowej siły roboczej oraz odpływ doświadczonych pracowników stopniowo będzie miał coraz większy wpływ na kształt rynku pracy w regionie.

Źródła:

- Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01;
- Sprawozdania o wydawanych zezwoleniach na pracę cudzoziemców w RP (MPiPS-04);
- Przegląd sytuacji w zakresie zatrudnienia cudzoziemców;
- Bank Danych Lokalnych GUS;
- Prognoza ludności na lata 2014 – 2050 (opracowana w 2014 r.), Główny Urząd Statystyczny;
- Eurostat.

4. Priorytetowe obszary działań regionalnej polityki rynku pracy

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego na rok 2017 wyznacza sześć priorytetowych obszarów działań. Zostały one opracowane na podstawie aktualnych zjawisk na rynku pracy w województwie pomorskim oraz przy uwzględnieniu celów i działań kierunkowych zawartych w dokumentach strategicznych krajowych i regionalnych. Działania służące realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie pomorskim będą finansowane w szczególności ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP).

Priorytetowe obszary działań regionalnej polityki rynku pracy na rok 2017

I. Edukacja i poradnictwo zawodowe

W tym obszarze podejmowane będą działania mające na celu kształtowanie kluczowych kompetencji uczniów, rozszerzeniu dostępu do wychowania przedszkolnego, popularyzowanie edukacji pozaformalnej rozwijającej kreatywność i komunikację społeczną oraz wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym szczególnie uzdolnionych. Działania będą zmierzały do podnoszenia jakości szkolnictwa zawodowego poprzez ukształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, odpowiadających lokalnym i regionalnym potrzebom rynku pracy. Pozwoli to na zwiększenie efektywności

systemu edukacji i zapewni większe możliwości wszechstronnego rozwoju i zdobywania kompetencji zawodowych wśród dzieci i młodzieży.

W ramach priorytetu podejmowane będą działania dotyczące zwiększenia dostępności usług z zakresu doradztwa zawodowego na każdym etapie nauki i rozwoju kariery zawodowej. Mają one służyć wzmocnieniu aktywności zawodowej mieszkańców, zwiększeniu ich szans na zdobycie zatrudnienia odpowiadającego ich aspiracjom i wspierać mieszkańców w zdobywaniu nowych umiejętności. W osiągnięciu tych celów ma pomóc lepiej rozwinięty i sprofesjonalizowany system poradnictwa zawodowego. Wdrożenie spójnego modelu poradnictwa zawodowego umożliwi zarówno uczniom na poszczególnych etapach nauki, jak i osobom dorosłym w okresie aktywności zawodowej, uzyskanie ułatwionego dostępu do wysokiej jakości usług doradztwa edukacyjnego i zawodowego. Model poradnictwa zawodowego umożliwi również wprowadzenie rozwiązań zapewniających pracodawcom oraz pracownikom adaptowanie się do zmieniającej się sytuacji gospodarczej.

II. Kształcenie ustawiczne

Zmieniająca się sytuacja na rynku pracy województwa pomorskiego wymaga podejmowania przedsięwzięć związanych z kształceniem ustawicznym osób dorosłych. Jest to istotne w aspekcie potrzeb pracodawców zwłaszcza z kluczowych dla województwa branż oraz inteligentnych specjalizacji. Wspieranie i zachęcanie osób dorosłych do pogłębiania wiedzy, zdobywania nowych umiejętności i podnoszenia kwalifikacji umożliwi lepsze dopasowanie zasobów pracy do potrzeb nowoczesnej gospodarki regionu. Działaniami będą objęte zarówno osoby bezrobotne oraz poszukujące pracy, jak i osoby pracujące. Umożliwi to efektywne wykorzystanie zasobów pracy w regionie i zwiększy szanse na utrzymanie zatrudnienia przez osoby pracujące. Podejmowane będą również działania mające na celu rozwój całościowego poradnictwa zawodowego oraz upowszechniające ideę kształcenia przez całe życie. Ważną rolę będzie odgrywała informacja i promocja dotycząca oferty edukacyjnej instytucji szkolnictwa oraz dostępnych źródeł dofinansowania kształcenia ustawicznego w regionie.

III. Zagospodarowanie niewykorzystanych zasobów pracy

W związku z rozwojem gospodarczym województwa pomorskiego i potrzebami pracodawców istnieje konieczność zagospodarowania niewykorzystanych rezerw zasobów pracy. Większość stanowią osoby będące w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy: kobiety, osoby z małymi dziećmi, osoby niepełnosprawne, mieszkańcy wsi, osoby korzystające ze świadczeń ośrodków pomocy społecznej, osoby do 30 r.ż. oraz osoby powyżej 50 r.ż. Kluczową rolę będzie odgrywała aktywizacja zawodowa ww. osób w celu zdobycia nowych kwalifikacji lub dostosowania ich umiejętności i posiadanych kwalifikacji do aktualnych potrzeb rynku pracy, a także wdrażanie instrumentów oraz usług umożliwiających wejście i powrót na rynek pracy. Z uwagi na problemy zawodowe i społeczne osób będących w szczególnie trudnej sytuacji, w tym niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, konieczne będzie wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej ze względu na możliwość stworzenia przez nie miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Duże znaczenie będą miały też przedsięwzięcia umożliwiające integrację działań urzędów pracy oraz ośrodków pomocy społecznej w celu efektywnej aktywizacji społeczno-zawodowej osób będących w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy.

IV. Zdrowe zasoby pracy

Działania podejmowane w tym obszarze będą miały na celu zwiększenie świadomości pracodawców o wpływie stanu zdrowia pracowników na efekty wykonywanej przez nich pracy oraz na wydłużenie aktywności zawodowej. Promowane będą inicjatywy pracodawców związane ze wspieraniem aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia pracowników oraz działania zmierzające do utrzymywania zdolności do pracy przez cały okres ich aktywności zawodowej. Propagowane będą również działania pracodawców oparte o systemy zarządzania wiekiem, korzystające z różnorodności wiekowej pracowników, pozwalające na wymianę doświadczeń pomiędzy starszymi i młodszymi pracownikami, uwzględniające potrzeby i możliwości pracowników w różnym wieku. Wspieranie będą działania pracodawców zaangażowanych w ochronę zdrowia i poprawę warunków pracy pracowników. Szczególna uwaga poświęcona będzie kwestii roli ergonomii w kształtowaniu warunków pracy, zgodnie ze specyfiką miejsca i stanowiska pracy.

V. Mobilność przestrzenna zasobów pracy

Przedsięwzięcia realizowane w tym zakresie będą zmierzały do promowania i ułatwiania mobilności pracowników, zarówno w wymiarze wewnątrzregionalnym, międzyregionalnym jak i międzynarodowym. Ważnym elementem tego obszaru działań jest udostępnianie mieszkańcom Pomorza usług w zakresie pośrednictwa pracy, w tym w ramach sieci Europejskich Służb Zatrudnienia EURES, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej. Przewiduje się również wsparcie w adaptacji osób powracających do regionu po okresie pracy za granicą w celu zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Działania będą koncentrowały się na pomocy osobom poszukującym pracy i pracodawcom, w szczególności poprzez realizację europejskiego pośrednictwa pracy, działań doradczo-informacyjnych oraz działań na rzecz wymiany informacji o rynku pracy, w tym informowanie o warunkach życia i pracy w regionie oraz krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Szwajcarii.

VI. Wsparcie w powstawaniu i rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw

W ramach tego priorytetu realizowane będą działania na rzecz zakładania działalności gospodarczej oraz rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw. Rozwój przedsiębiorczości tworzy nowe miejsca pracy dla Pomorzan i w istotny sposób wpływa na rozwój gospodarczy województwa, a zwłaszcza jego peryferyjnych obszarów. Dlatego też szczególny nacisk położony zostanie na wspieranie samozatrudnienia jako alternatywnej formy zatrudnienia oraz rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w sferze działalności pozarolniczej. W celu ułatwienia powstawania oraz rozwoju małych firm realizowane będzie wsparcie informacyjno-doradcze, natomiast współpraca z instytucjami otoczenia biznesu umożliwi poszerzenie oferty doradczo-finansowej. Przewiduje się również tworzenie lokalnych partnerstw wspierających powstawanie oraz rozwój mikro i małych przedsiębiorstw. Działania będą uwzględniały także konieczność ochrony miejsc pracy, wynikającą z przejściowych problemów w funkcjonowaniu firmy, poprzez pomoc dla przedsiębiorców będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.

5. Priorytetowe grupy osób bezrobotnych

Priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia

Osoby bierne zawodowo i bezrobotne, w tym w szczególności:

- osoby młode do 30 roku życia zwłaszcza grupa NEET (osoby bez pracy, nauki czy szkolenia),
- osoby powyżej 50 roku życia,
- kobiety,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby zamieszkujące obszary wiejskie i małe miasta,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby o niskich kwalifikacjach,
- osoby z małymi dziećmi.

Niezależnie od powyższego adresatami działań polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2017 będą mogły być wszystkie osoby, których wsparcie jest zgodne z kryteriami dostępu określonymi przez odpowiednie akty prawne lub dokumenty programowe.

6. Monitoring RPDZ na rok 2017

Mając na względzie potrzebę powiązania dokumentu RPDZ na rok 2017 z systemem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz w oparciu o założenie, że szczegółowe przedsięwzięcia i działania będą zawarte w Rocznych Planach Realizacji RPS sprawozdanie z RPDZ będzie przygotowane w oparciu o raporty z realizacji RPR RPS. Zgodnie z Planem Zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 każdy RPR RPS podlega indywidualnemu monitoringowi i ewaluacji. Raporty z realizacji RPR RPS są sprawozdaniem sporządzanymi raz w roku i są skoordynowane ze sprawozdaniem rocznym wykonania budżetu województwa.

Sprawozdanie z realizacji RPDZ dla województwa pomorskiego za rok 2017 zostanie przedłożone do zaopiniowania członkom Pomorskiej Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy. Realizacja zadań w zakresie regionalnej polityki rynku pracy ukierunkowanej przez RPDZ 2017 będzie przedmiotem oceny Sejmiku Województwa Pomorskiego w roku 2018.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W GDAŃSKU
Partner w rozwoju, WUP Pomorze

JEDNOSTKA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dokument został opracowany
przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku